

Nr 158.

Av herr Rogberg, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om automobilskatt m. m.

Uti Kungl. Maj:ts proposition nr 199 med förslag till särskilda förordningar om automobilskatt, om skatt å gummiringar samt om fördelning av automobilskattemedel m. m. hemställles bland annat, dels i det förstnämnda lagförslagets 5 §, att den på automobilen såsom sådan fallande skatten skulle utgå med angivna belopp för år och dels i det sistnämnda lagförslaget, att inflytande automobilskattemedel till viss andel skulle tilläggas landstingen, att av dem företrädesvis användas för vissa i lagen uppgivna ändamål.

Vidkommande storleken av den å automobilen såsom sådan lagda skatten anföres i propositionen, att man till att börja med bör gå fram med ganska stor försiktighet. Delande denna uppfattning tror jag dock, att, såvitt angår automobiler med hemort på landet, de av Kungl. Maj:t föreslagna skattesatserna äro för höga och ägnade att särskilt i fattigare och avlägsna orter, där automobilen kanske bäst behöves, minska användningen av detta fortskaffningsmedel. Följaktligen böra de av Kungl. Maj:t föreslagna skattesatserna minskas, då det gäller landsbygdens automobiler. Såsom skäl för en skattenedsättning må i anslutning till vissa myndigheters uttalanden jämväl åberopas, att automobilerna på landsbygden någon tid varje år, i Norrland en avsevärd tid varje år, måste stå obegagnade.

Ett ytterligare stöd för samma uppfattning synes mig kunna hämtas ur själva lagförslaget, vars ingalunda oriktiga men småaktigt fullständiga föreskrifter om sänkning av skatten och återfående av andel i densamma under vissa förutsättningar liksom finna sin förklaring i förslagets strävan att i det enskilda fallet lindra verkningarna av en skatt, som i allmänhet är för sträng. Vilken sänkning som kan vara lämplig, därom kunna olika meningar hysas. Jag föreslår fyratio procent, med någon jämkning i ett fall. Därav föranledes ändring i ovan angivna § 5 i skatteförslaget jämte en följdändring i 13 § av

sagda förslag. Såvitt jag kan finna, innehåller gällande förordning om automobiltrafik av den 30 juni 1916 tillräckliga bestämmelser till hindrande av det eljest av förslaget i motionen möjligen uppkommande missbruket, att skattskyldig i stad ger automobilen hemort på landet, dock kanske icke för det fall att de skattskyldiga äro två eller flere och någon av dem har hemvist på landet. För att emellertid hindra ett obehörigt uppförande i automobilskatte-längden av landsbygdshemort för automobil, därför skatt bör erläggas efter taxa för automobil i stad, synes tillräckligt, om det stadgas, att automobilens hemort skall anses vara stad, så fort en av två eller flere för densamma skattskyldiga har hemvist i stad. Antydda föreskrift kan lämpligen intagas i punkt 5 av 6 §, därvid denna punkt tillika synes böra byta plats med nuvarande punkt 6.

Kungl. Maj:ts förslag vidkommande fördelningen av automobilskatte-medlen måste ses i samband med propositionen med förslag om allmänna vägar å landet och står i överensstämmelse med sistsagda proposition. Då emellertid det råd, som i 1 § av skatteförordningsförslaget ställes till landstingen att på visst sätt använda skattemedlen, icke behöver av landstingen efterkommas, men kan tänkas i enskilt fall kännas såsom en boja för landstingen, så får jag, under förutsättning att Kungl. Maj:ts väglagsproposition i huvudsak skulle av riksdagen bifallas, föreslå, att det avsedda rådet till landstingen måtte ersättas med en föreskrift, att medlen skola användas för fullgörande av vägdistriktens väghållningsskyldighet.

Skulle Kungl. Maj:ts väglagsproposition icke av riksdagen bifällas, påpekas, att ökad anledning uppkommer att bifalla de av mig föreslagna sänkningarne i automobilskatteförslagets taxesatser. Vid ett avböjande av väglagsförslaget måste emellertid förslaget om fördelningen av automobilskattemedlen omarbetas i syfte att möjliggöra en provisorisk lösning av fördelningsfrågan. De belopp, som eljest skulle tillfalla landstingen, borde då i stället utanordnas till länsstyrelserna, efter landstingsområden beräknat, och medlen borde av länsstyrelserna fördelas på väghållningsdistrikten efter lagbestämda grunder och genom beslut eller utslag, som offentligen kungjordes och särskilt meddelades väghållningsdistriktens styrelser. Vid bestämmande av grund för fördelningen tyckes man närmast hava att följa kungl. kungörelsen den 13 sept. 1907 angående disposition av anslaget till bidrag till väghållningen på landet. Denna författning säger, att statsbidraget skall utgå efter laga kraftvunna uppskattningar av kostnaderna för väghållningen. Men godtager man denna grund, undanskjutes utjämningsynpunkten. Följande tillvägagångssätt vore tilläventyrs därför att föredraga. Sedan länsstyrelsen i ett län erhållit uppgift om vad på landstingsområdet utfaller såsom bidrag av automobilskattemedel, skulle länsstyrelsen med stöd av de för densamma tillgängliga staterna från

de särskilda väghållningsdistrikten uträkna det belopp, som för landstingsområdets samtliga distrikt utgjorde medeldebitering på varje vägfyrk. Disponibla automobilskattemedel skulle därpå utdelas på väghållningsdistrikten sålunda, att hälften skulle utslås på samtliga vägfyrkar och således på samtliga väghållningsdistrikt samt hälften på de distrikt, vilka enligt uträkningen skulle få utdebitering över medeldebiteringen. Utjämningsen bleve begränsad, men ett sådant förslag torde innebära en förbättring, som tillsvidare borde kunna få vara gällande.

Vid ett möjligen blivande hänsynstagande till denna tanke borde 1 § i förslaget om automobilskattemedlens fördelning, såvitt paragrafens sista del angår, ändras sålunda, att tre fjärdedelar skulle, efter landstingsområden beräknade, utanordnas till länsstyrelserna för att av länsstyrelserna fördelas på väghållningsdistrikten inom landstingsområdet efter nedan angivna grunder. Grunderna skulle angivas i en följande paragraf i den riktning, att de till länsstyrelserna för landstingsområdena utanordnade automobilskattemedlen skulle utdelas med halva summan på väghållningsdistrikten inom landstingsområdet efter antalet vägfyrkar inom dem och lika på varje vägfyrk samt med halva summan på de väghållningsdistrikt, vilkas utdebitering enligt upprättade stater överstege medeldebiteringen för samtliga väghållningsdistrikt. Härom anser jag mig emellertid ej böra framställa yrkande.

På grund av vad jag sålunda anfört får jag vördsamt hemställa,

1. att riksdagen måtte besluta, att 5, 6 och 13 §§ i Kungl. Maj:ts förslag till förordning om automobilskatt måtte er-hålla följande lydelse:

5 §.

Skatt utgår i stad och å landet med följande belopp för helt kalenderår räknat:

för motorcykel utan bivagn, i stad med tio kronor och på landet med sex kronor;

för motorcykel med bivagn, i stad med tjugo kronor och på landet med tolv kronor;

för annan automobil med ringar av mjuk kautschuk, i stad med åtta kronor och på landet med fem kronor för varje påbörjat tal av ett hundra kilogram av automobilens egen vikt vid användning av tyngsta till automobilen hörande karosseri; samt

för annan automobil med ringar av annat ämne än mjuk kautschuk, i stad med femtio och på landet med trettio kronor för varje påbörjat tal — — — — — hörande karosseri.

Inträder skatteplikt — — — — — skatteplikten gäller.
 Ändras automobils beskaffenhet eller hemort under lö-
 pande kalenderår — — — — — nästföljande kalenderkvartal.

6 §.

I början av — — — — — underkastade skatteplikt.

I längden, som — — — — — angivas:

1)	}	Se propositionen.
2)		
3)		
4)		

5) den eller de skattskyldiges namn och hemvist.

6) automobilens hemort, som skall bestämmas till stad,
 om någon av de för bilen skattskyldiga har hemvist
 i stad;

7)	}	Se propositionen.
8)		

Inträder skatteplikt — — — — — för detsamma inbeta-
 lande.

13 §.

Där skatteplikt för — — — — — det skattefriheten
 inträtt.

Äger under löpande kalenderår sänkning av skatten rum
 på grund av ändring av automobils beskaffenhet eller hemort,
 är den — — — — — sänkningen av skatten.

Anteckning om — — — — — i automobilskatte-
 längden.

2. att riksdagen, för den händelse att Kungl. Maj:ts för-
 slag till förordning om fördelning av automobilskattemedel
 av riksdagen antages, måtte besluta, att 1 § skall erhålla föl-
 jande lydelse:

1 §.

Av skattemedel som — — — — — för dessas gatu-
 och väghållning samt tre fjärdedelar landstingen att användas
 för fullgörande av vägdistriktens väghållningsskyldighet.

Stockholm den 3 april 1922.

Herman Rogberg.